

Myronova, Halyna; Gazdošová, Oxana

Структура словника

In: Myronova, Halyna. *Česko-ukrajinský právnický slovník*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2009, pp. 11-12

ISBN 9788021048164

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/126321>

Access Date: 17. 12. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

СТРУКТУРА СЛОВНИКА

1. Реєстр словника становлять терміни вихідної (чеської) мови, подані в алфавітному порядку. Словник упорядковано за алфавітно-гніздовим принципом. Алфавітний порядок у гнізді визначається тими словами, з яких починаються наведені словосполучення. Словникова стаття складається з реєстрового терміна чеської мови та українського відповідника з позначенням місця наголосу.
2. Чеські реєстрові слова та їхні українські відповідники подаються жирним шрифтом у початковій формі, тобто іменники – в називному відмінку однини (за винятком тих, що використовуються лише у множині); прикметники, субстантивовані прикметники, дієприкметники – в називному відмінку однини чоловічого роду; дієслова – у формі інфінітива.
Якщо для чеського слова релевантним є його вживання лише у терміносполученні, то це відтворюється з відповідною позначкою *ve spoj.* з наведенням словосполучення та його перекладом (наприклад, **oddací** – *ve spoj.*, *o. list* – свідцтво про укладення шлюбу, **promlčecí** – *ve spoj.* *p. doba* – строк давності).
3. У словнику подається також коротка граматична характеристика лексичних одиниць – при іменниках української мови наведено закінчення родового відмінка однини (або множини – для тих, які вживаються лише у формі множини) та рід (*m, ž, s*), напр.: **advokát** – **адвокат**, -а, *m*. Іменники, вживані лише у множині, супроводжуються позначкою *pl*.
Вид дієслів, як правило, не наводиться, виняток становлять лише деякі чеські терміни іншомовного походження, напр.: **vetovat** – **накладати / накладсти вѣто на що**.
Реєстрові дієслова в українській частині словника подаються з формами першої та другої особи однини, напр.: **obvinít koho z čeho** – *práv.* **обвинуватити**, -ачу, -атиш *kogó v čómu*, *publ.* **звинуватити**, -ачу, -атиш *kogó v čómu*, *por.* **svědčit proti komu** – **давати показання проті кого**.
4. Словосполучення у словниковій статті подаються за загальним алфавітним порядком. Чеське реєстрове слово наводиться повністю, у рамках гнізда тільки скорочено, однак всі українські відповідники подаються у повній формі, напр.: **křížový** – **перехрестний**, *k. výslech* – **перехрестний допит**.
5. У словнику використовується скорочення *n.* з метою уникнення повтору однакової частини словосполучення, напр.: *předkládat důkazy* – **подавати n.** **наводити докази**.
6. У словнику курсивом подаються також позначки, що вказують на стилістичні ознаки відповідних лексичних одиниць, напр.: *hov.*, *slang.*, *publ.* та ін.

7. Коментарі та короткі пояснення взято в круглі дужки і надруковано курсивом. Коментарі здебільшого наводяться, якщо чеські терміни чи словосполучення мають в українській мові кілька відповідників, напр.: **dohoda** – **1.** (*dokument*) **угода**, -и, *ž*, **дóговір**, -óру, *m*; **2.** (*ústní*) **домóвленість**, -ості, *ž*.
8. У тих випадках, коли в українській правничій мові відсутнє відповідне поняття чи його семантичний обсяг не збігається з обсягом чеського поняття, автори пропонують описовий тип дефініції, напр.: **oznamovatel** – **осóба, якá повідóмила про вчýнення злóчину**.
9. В українській частині словника синоніми відокремлюються комою, одиниці з більш віддаленими значеннями – крапкою з комою, самостійні значення позначаються арабськими цифрами з крапкою.
10. У перекладній частині словникових статей іноді вживаються позначки для вказівки на певну галузь права чи на приналежність виключно до правової системи тієї чи іншої країни, напр.: *sbírka soudních rozhodnutí* – (*ČR*) збірник судових рішень.